

NKP İSTANBUL : RUSYA İLE NÜKLEER ANLAŞMA MECLİSTE ONAYLANMAK ÜZERE! NÜKLEER ENERJİNİN İÇ YÜZÜNÜ İYİ BİLENLER BU RADYOAKTİF OLDU-BİTTİYE İZİN VERMEYECEKTİR

14 Temmuz 2010 Çarşamba günü Beşiktaş İskele Meydanı'nda basın açıklaması yapan içinde Şubemiz üye ve yöneticilerinin de yer aldığı Nükleer Karşıtı Platform İstanbul Bileşenleri "Nükleer oldu-bittiye izin vermeyeceğiz" dediler. Basın metnini okuyan Oya Eğrikavuk, "Milletin vekillerinin seçme sorumluluklarının ağırlığı ile hareket ederek bu anlaşmanın iptali yönünde oy kullanmalarını milletçe bekliyoruz. Aksi halde kendi vicdanları dahi ileride kendilerini affetmeyecektir" dedi.

"Halkın, bilim adamlarımızın, kamu ve özel kuruluşlarımızın yıllardır sürdürdüğü nükleer karşıtı çabalara karşın, Rusya ile yapılan bu anlaşma "oldu-bitti" yöntemiyle Meclis'ten geçirilmek üzere... Hükümet tarafından 29 Haziran'da TBMM'ye sevk edilen anlaşma tasarısı, Meclis Komisyonlarından hızla geçirilerek Genel Kurul'a indirildi. Hükümetin Meclis tatile girmeden önce ivedi olarak geçirmek istediği 4 yasadan birini Rusya ile yapılan nükleer anlaşma oluşturuyor.

Nükleer enerjinin iç yüzünü iyi bilenler ülkemizde bu maceraya hiçbir biçimde girilmemesi gerektiğini bilimsel veriler ışığında net bir biçimde ispatlayacak durumdadırlar. Sadece ülke yurttaşlarının sağlıklı, mutlu ve iyi yaşamasına odaklanan bir bilinçle davranıldığında, enerji verimliliği şartları yerine getirildiğinde, zengin ve doğal yer üstü kaynaklarımızı kullanarak beklenenin ötesine bile geçen sürdürülebilir bir enerji üretimi sağlayacağımız net ve aşikardır. Bu nedenle Milletin vekillerinin seçme sorumluluklarının ağırlığı ile hareket ederek bu anlaşmanın iptali yönünde oy kullanmalarını milletçe bekliyoruz. Aksi halde kendi vicdanları dahi ileride kendilerini affetmeyecektir.

Rusya Federasyonu Başkanı Dimitri Medvedev'in Mayıs 2010 da Ankara'yı ziyareti sırasında Türkiye'nin ilk nükleer enerji santralının Ruslar tarafından inşa edileceği açıklandı ve hükümetler arası bir anlaşma imzalandı. "Akkuyu Sahasında Nükleer Güç Santralının Tesisine ve İşletimine Dair İşbirliği Anlaşması" başlıklı bu anlaşmaya göre, Rusya Akdeniz kıyısındaki Akkuyu'da, toplam yatırım tutarı 20 milyar doları bulan nükleer santral yapacak.

Bu manevra ile AKP hükümeti, Hilmi Güler döneminde çıkarılan Nükleer Santral İhalesi Yönetmeliği'nin, yer tahsisi

ve elektrik satış fiyatıyla ilgili bölümleri için yürütmeyi durdurma kararı alan Danıştay'ın arkasından dolanmayı hedefliyor. Zira, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB), "Nükleer Güç Santrallerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışına İlişkin Kanun Kapsamında Yapılacak Yarışma ve Sözleşmeye İlişkin Usul ve Esaslar ile Teşvikler Hakkında Yönetmelik`in iptali için dava açmış ve haklı olduğu için Kasım 2009'da bu sonuç alınmıştı.

Halka bu manevraları ve oldu-bittileri haklı göstermek isteyen bakanlar "Nükleer enerjiye muhtacız" söylemine başvuruyor. "VELEV Kİ NÜKLEERE MUHTACIZ, nükleer enerji tesisi böyle mi kurulur? " diye sormak ve bu anlaşmayı TBMM'nin külliyen reddetmesi gerektiği konusunda kamuoyunu uyarıyoruz.

Hükümetlerarası anlaşmada neler var?

Tasarımlara bakılırsa, Mersin-Akkuyu'da inşa edilecek nükleer santral, 4 ünite ve 4 bin 800 megavat kurulu kapasiteden oluşacak. Rusya'nın nükleer tesis şirketi Rosatom'un başkanı Kiriyenko, Türkiye ile varılan anlaşmanın "Çok büyük bir ihale" olduğunu vurguladığı son beyanatında, %51 hisseleri Rusya'ya ait olacak Akkuyu santralının, Rusya sınırları dışında kurulan Rusya'ya bağlı ilk nükleer tesis olacağını söylüyor.

Kiriyenko beyanatında şimdiden "...% 49'unu şirketlere satacağız (...) bazı Türk şirketleri ilgileniyor, ama biz Avrupalı yatırımcılar ile de görüşmeleri sürdürüyoruz" diyebiliyor, zira tüm irade Ruslarda olacağından, topraklarımızda kurulu tesis için biz Türklerin herhangi bir öngöründe bulunması beklenmiyor. Akkuyu nükleer santral inşa ve işletmesinde TC kamu payı olmayacak. Santralın finansmanını da Rusya sağlayacak. Santral inşaatının % 60-65'ini Türk şirketleri üstlenecek. Bu şirketlerin kimler olacağına da Rusya karar verecek...

Santral kurulum ve işletimi Rus patenti taşıdığından; gelecekte ülkemiz adına övünç kaynağı olabilecek teknolojik yatırım olmayacağı gibi, beklenenin aksine Türkiye'ye teknoloji transferi konusu, bu süreçte güvence altına alınmamakta.

Her Türü Yetki Rusya'da

Rusya kendi ülkesinde bile yeni olan ve henüz işletmeye alınmamış VVER 1200 model santral 20 milyar dolara topraklarımızda deneme yanılma yöntemiyle inşa edecek, sonra bildiği gibi işletecek; radyoaktif atık depolatacak, 20 milyar dolarını Türkiye'ye senelerce sabit fiyattan satacağı elektrikten misli misline karşılayacak.

Rus tarafı; VVER tipi santrallarda tek imalatçı olması

nedeniyle altyapı ile ilgili konularda Türk tarafının önüne sürekli yeni sözleşmeler getirerek kazancını kat kat arttırabilecek.

Türkiye'nin önemli bir deprem bölgesi olması nedeniyle, nükleer santral yapmaya uygun bölge sayısı çok az bulunmakta. Bu anlaşma ile Akkuyu sahasında Türkiye Cumhuriyeti'nin gelecekte başka model nükleer reaktörler inşa etme şansı tamamen ortadan kalkmakta. Akkuyu, Ruslara kısmen tahsis edilmiş özerk bir bölge statüsüne bürünecek.

İşletim esnasında ortaya çıkacak nükleer atıkları Rusya'nın yeniden değerlendirmesi, başka ülkelere ihraç etmesi mümkün. Türkiye'de nükleer maddenin %20'den fazla zenginleştirilmesine ve silah üretimine izin vermeyen anlaşma, Rusya için bunu mümkün kılıyor. Rusya Türkiye'de kullandığı nükleer yakıtları ülkesine ya da başka bir ülkeye göndererek silah yapabilecek.

Dışa bağımlılığımız artıyor

VVER-1200 reaktörlere dünyada sadece Rus TVEL şirketi yakıt sağlayabilmekte yakıt kaynağında çeşitlilik prensibi ile uyumlamakta ve Rusya'ya ilave bağımlılık getirecek. Rus tarafı, bu yeni bağımlılığı ülkemizin doğal gazı olan bağımlılığı ile birleştirerek, gelecekte Türkiye'den istediği tavizleri kolaylıkla koparabilecek.

Başbakan Erdoğan, Rusya ile yapılan anlaşmaların önemini anlatırken karşısındaki basın mensupları aracılığıyla kamuoyuna şöyle sesleniyor: "Zaten Türkiye, doğalgaz ve petrol ihtiyacının yüzde 70'ini Rusya Federasyonu'ndan sağlıyor. Doğalgazda Mavi Akım Projemizi çok daha geliştirmekten yanayız." Dünya, enerji sağlayan kaynakları çeşitlendirmek için uğraşırken, Türkiye enerjide Rusya bağımlılığın % 70 olmasından memnun. Üstelik bunu artıracak projeler peşinde, ülke çıkarı bunun neresinde?

Garantili Pahalı Elektrik

Nükleer enerji şirketine alım garantisi verilen 15 yıllık süre için elektrik fiyatı kilowatt/saat başına KDV hariç 12.35 sent olarak belirlenmiş. Bu fiyata yüzde 18'lik KDV eklendiğinde 14.57 sente çıkmakta ki bugünkü kur üzerinden 23 kuruşa aşmakta. Bu fiyat ağırlıklı ortalama olup kademeli tarifede 28.7 kuruşa kadar çıkabilecek. (Bu maliyete sızıntı, kaza, santralin kullanım ömrünün bitiminde malzemenin radyoaktiviteden arındırılarak bertarafı maliyetleri eklenmemiş, belirsiz gelecekte bu ağır yükler Türk kamu maliyesinin, yani vergi veren yurttaşların, sırtına sarılmış. Bu parantezin içinden ne çıkacağını evlatlarımız görecektir ve kullanılan nükleer elektriğin aslında ne kadar pahalı olduğunun hesabını da acı çekerek onlar yapacak, "nükleer santralli modern memleket"te büyüyen evlatlarımız, çok değil on yirmi sene sonra, nükleer enerji kullanan batılı ülkelerin aklı selim yurttaşlarının bugünlerde vardığı hazin sonuçlara varacaklar.)

Anlaşmada elektrik satış fiyatı tanımına bakıldığında, Rus şirketin nükleer santral inşaatı için harcadığı sermaye ve kullandığı kredi faiziyle birlikte, Türkiye'de ödediği lisans bedelleri, geliştirme bedelleri de "bunlarla sınırlı olmamak üzere" Türkiye tarafından şirkete 15 yıl içinde geri

ödeneyecektir. Ayrıca Türk mevzuatlarından kaynaklanan maliyet artışları da alınan elektrik yüzdesine bağlı olarak TETAŞ tarafından karşılanacaktır.

Rus tarafı santralin 50 yıllık işletme ömrü boyunca 150 milyar ABD dolarından fazla net kar elde edecek ve bu karını Rusya'ya taşıyacak. Türk tarafı aleyhine, dış ticaret dengesi çaresiz yüksek borç bakiyesi verecek.

Bu acelelin arkasında yatan ne?

TBMM tatile girmeden derhal oylanması istenilen bu anlaşma hükümetçe milletvekillerinin önüne bu hafta sürülüyor.

29 Haziran'da TBMM'ye sevk edilen enerji anlaşma tasarısı, tali komisyon olarak belirlenen Enerji Komisyonu'nun görüşmeleri dahi beklenmeksizin, Dışişleri Komisyonu'nda 2 Temmuz'da ele alındı. TBMM Başkanlığı'nca 30 Haziran'da komisyonlara sevk edilen nükleer anlaşma tasarısını incelemeleri için Dışişleri Komisyonu'ndaki milletvekillerine yalnızca 1 günlük süre tanındı. Anlaşma metni hükümetçe bu hafta sonuna dek Meclis'e arz edilecek, muhtemelen bir gece vakti, ellerin otomatik pilota bağlı kalkacağı oturumda, iktidar milletvekillerince on dakikada tartışmasız kabul edilmesi beklenecek.

Bu anlaşma metni hazırlanırken, Türk enerji uzmanlarının önemli görüşlerinin dikkate alınmadığını ve aceleyle getirildiğini de söylemekte yarar var. Enerji Bakanlığı, Elektrik Üretim A.Ş., Türkiye Elektrik Ticaret A.Ş., Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Enerji İşleri Genel Müdürlüğü gibi ilgili kuruluşların uzman seviyelerindeki çalışanları, bu anlaşmanın bazı maddeleri ve anlaşmada öngörülen model ile ilgili önemli kaygılar taşımakta. İnşa edilecek Akkuyu nükleer tesislerinin kontrolünü Rus kamu sektörünün eline bırakacak bu modelin dünyada nükleer santral alanında bir benzeri bulunmamakta.

25 yıl sonra bile Çernobil Kazasının eksilmeyen artan, ölümcül etkileriyle baş edemeyen, eski SSCB'nin halefi Rusya'nın sınır aşırı mağdurlara tazminat vermesi bekleneneğine, sorunlu teknolojileri paketleyip biz mağdurlara pahalıya yeniden satması ne yaman bir ironi.

İzin Vermeyeceğiz!

Her şey gözlerimizin önünde cereyan ediyor, görüyor ve anlıyoruz. Her insan yaşadığı dönem için tarihsel bir sorumluluk taşır. Bizlerin seçme hakkı yanı sıra, seçme sorumluluğu da bulunmaktadır. Eğer kirlilikle, dayatma ve baskıyla, yolsuzlukla çevreleniyorsak, seçimimizi bu yönde yapmışız demektir, mirasımız da bu olacaktır.

Gençlere ve çocuklara iyi düşünülmüş ve doğru çıkarımlarla varılmış, güvenilir bir enerji politikası devredeneceksek, bu oldu-bitti ye HAYIR diyenlerin sesinin duyurulması da medyanın sorumluluk alanına girmektedir. Medya aracılığıyla ulaşmaya çalıştığımız Millet'in vekillerinin seçme sorumluluklarının ağırlığı ile hareket ederek, bu anlaşmanın iptali yönünde oy kullanmalarını milletçe bekliyoruz. Aksi halde kendi vicdanları dahi, ileride kendilerini affetmeyecektir. 14.07.2010

NÜKLEER KARŞITI PLATFORM İSTANBUL BİLEŞENLERİ